

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Опис
виховної години
ТЕМА: «*Масляна неділя*»

Розробив викладач: Іванова Г.С.

План виховної години

Мета: збереження і примноження національних традицій, формування духовно-етичних цінностей у підлітків, етичних і естетичних норм поведінки, організація дозвілля.

Забезпечення виховної години: святкова прикрашена зала квітами, стінгазета, млинці на столі, мед, сметана та варення, мультимедійна установка.

На заняття запрошені викладачі та студенти технікуму.

1 Мотивація: ознайомитись з історією свята, традиціями та обрядами. Розвивати творчі навички та вміння.

2 Структура заняття:

2.1 Організаційна частина.

2.2 Хід виховної години:

- Виступ студентів

2.3 Підведення підсумків виховної години.

Вступ

Прийшла Масленонька,
Прилетіла ластівонька,
Бачить, бачить по лицю,
Кому дати по млинцю.
Ой, Масляна - кривошийко,
Зустрінемо тебе гарненько.
Гарненько із сиром, калачами,
І печеним і млинцями.
Масляна! Свято розваг, свято гостей,
Свято дорослих, свято дітей!
Хоч що відклади,
А масляну проведи!

Сценарій

Ведуча. Добрий день, гості дорогі, запрошуємо вас по старовинному російському звичаю справити Масляну неділю, проводити зиму-зимоньку і зустріти весну-красну.

Масниця - це пустотливе і веселе прощання із зимою і зустріч весни, що несе пожвавлення в природі і сонячне тепло. Люди споконвіку сприймали весну як початок нового життя і шанували Сонце, що дає життя і сили усьому живому. На честь сонця спочатку пекли прісні перепічки, а коли навчилися готувати заквасне тісто, стали випікати млинці. Обряд пов'язаний з проводами зими і зустріччю весни. Після хрещення Русі Масниця святкується в останній тиждень перед Великим постом, за сім тижнів до Пасхи.

У народі вважають, що людина, що пройшла масляну неділю погано і нудно, буде нудьгувати на протязі усього року.

З введенням християнства змінився і обряд святкування. Масниця дістала свою назву від церковного календаря, тому що в цей період часу - останній тиждень перед Великим Постом, дозволяється куштування вершкового масла, молочних продуктів і риби, по-іншому цей тиждень в Православній Церкві іменується сирним. Дні Масниці змінюється залежно від того, коли починається Великий пост. Головні традиційні атрибути народного святкування Масниці - млинці і гуляння.

Любили на Русі свято проведів Зими, тому і святкували широко - в народі і до цього дня зберігаються приказки: "Не усе котові Масниця", "Не життя, а Масниця". Це - найвеселіше, народне свято, що триває цілий тиждень.

1-й скоморох. Ох! Дивися, скільки довкола роззяв зібралось!

2-й скоморох. І чого народу дома не сидиться, чого пришли?

1-й скоморох. Напевно, удома робити нічого, байдики бити набридло, на печі боки відлежали, ось вони до нас на млинці і набігли.

Дивися наша ведуча, які млинці приготувала, круглі, рум'яні, із запалу з жару, так і до рота просяться. Не знаєш, по якому випадку такий банкет на славу?

2-й скоморох. Поняття не маю, але пахнуть здорово і на сонечко схожі.

Ведуча. Я вам підкажу, що народ тут не просто так зібрався, а щоб зиму проводити і весну зустріти, веселі російські пісні послухати та в ігри пограти.

1-й скоморох. Дивіться, хто до нас йде! Це ж сама Зимонька до нас йде.

Зима. Здрастуйте люди! Чи не набридла вам зима довга? Можливо, вам ще морозцю додати, сніги напорошити?

Скоморохи (разом). Не треба нам таких радощів, промерзли ми до кісточок, зуб на зуб не потрапляє, чекаємо не дочекаємося днинок теплих. Може, ти поступишся місцем Весні?

Зима. Подивлюся, подумаю. Якщо розсмішите мене, потішите, можливо, і поступлюся місцем Весні.

1-й скоморох. Гей, діти, давайте потішимо Зимоньку. Виходьте, сміливці, завзятість молодецьку покажіть, силою поміряйтесь.

І конкурс: Для проведення цього конкурсу ми запрошуємо 4-х хлопчиків найсміливіших, сильних і хоробрих. "Амреслінг" І ми дізнаємося хто володар найсильніших рук.

2-й скоморох. Хто сильніше з хлопців, виходь, не бійся! Хто найсильнішим стане і подаруночок дістане.

2 конкурс. Для проведення другого конкурсу нам потрібні 3 учасники. На Масницю існує звичай пригощати гостей млинцями і ми вирішили слідувати цією традицією. Хто швидше з'їсть млинці той і переміг, але наші млинці зі сюрпризом.

Ведуча. Це свято прийшло до нас з далеких язичницьких часів, на це свято робили спеціальне опудало з соломи, яке наряджали в жіночий одяг. Увесь тиждень її величали, млинцями обдаровували, в санях возили, розважали.

Ми вам пропонуємо подивитися слайд шоу з опудалами Масниці

1-й скоморох. Масницю величаємо, багато чого обіцяємо: річки сметани, гори млинців.

2-й скоморох. Тільки швидше б вона приїхала, весела, завзята, розгульна, а не смирна.

Скоморохи. (1)Прощайся, народ, з тугою, здраствуй, (2) свято мирське.

Ведуча. І справді, Масниця була найвеселішим і ситнішим святом на Русі. Народ намагався уволу накататися з гір, пограти в сніжки, прийняти участь у будівництві і штурмі снігових фортець, взяти участь в кулачних боях. Пропоную перевірити вашу спритність і вправність у боях на повітряних кульках.

З конкурс. Скоморохи виносять повітряні кулі, надівають дітям на голови паперові шапки, зав'язують очі. Завдання - збити кулькою шапку з голови супротивника. Перемагає той, хто першим зіб'є шапку.

4 конкурс. Запрошуємо до нас 3 - х веселих і завзятих учнів, а тепер давайте повеселимо Зимоньку і наших гостей.

Мімікою обличчя зняти коробку від сирників з носу без допомоги рук.

Зима. Ой повеселили ви мене, давайте тепер перевіримо, а чи знаєте ви як святкували на Русі Масницю.

1-й скоморох Широка Масниця - Сирний тиждень!

Ти прийшла нарядна до нас Весну зустрічати.

Пекти млинці і розважатися будемо увесь тиждень,

Щоб Зиму студену з дому прогнати!
Кожен день масляної неділі має свою назва і вимагає певних ритуалів.
Ранок... ПОНЕДІЛОК... Настає "ЗУСТРІЧ".

Яскраві санчата з гіроньок ковзають.
Цілий день веселощі. Настає вечір...
Накатав уволю, усі млинці їдять.

Понеділок - зустріч. До цього дня добудовувалися гори, гойдалки, балагани.
Ті, хто по багатіший, починали пекти млинці. Перший млинець віддавався
жебракам на спомин покійних.

2-й скоморох "ЗАІГРИШ" безтурботний - ВІВТОРКА відрода.

Усі гуляти, пустувати вишли, як один!
Гри і потіхи, а за них - нагорода:
Здобний і рум'яний масляний млинець!

Вівторок - заігриш. З ранку молоді люди запрошувалися кататися з гір,
поїсти млинців. Звали рідних і знайомих: "У нас де гори готові і млинці
випечені - просимо дарувати".

1-й скоморох Середа - ласунка. Цього дня зять приходив "до тещі на
млинці". Окрім зятя теща запрошувала і інших гостей щоб вони розважали
його.

Тут СЕРЕДА підходить - "ЛАСУНКОЮ" зветься.
Кожна хазячка чаклує у печі.
Кулеб'яки, сирники - усе їм вдається.
Піроги і млинчики - усе на стіл мечі!

2-й скоморох Четвер - широкий розгул. З цього дня Масниця розгорталася в
усю широчінь. Народ вдавався до всіляких потіх: крижані гори, балагани,
гойдалки, катання на конях, карнавали, кулачні бої, шумні гулянки.

А в четвер - роздольний "РОЗГУЛЮЙ" приходиться.
Крижані фортеці, снігові бої...

Трійки з бубонцями на поля виходять.
Хлопці шукають дівчат - суджених своїх.

1-й скоморох П'ятниця - вечірки тещ. Зяті запрошували у гості своїх тещ,
пригощали їх млинцями.

П'ЯТНИЦЯ настала - "ВЕЧОРИ у ТЕЩІ"...
Теща запрошує зятя на млинці!
Є з ікрою і сьомгою, можна трохи простіше,
Із сметаною, медом, з олією ялини ми.

2-й скоморох Субота - золовкіни посиденьки. Молоді невістки запрошували
у гості до себе зовиць. Наречена невістка повинна була подарувати зовицям
подарунки.

Наближається СУБОТА - "ЗОВИЦІ ПРИГОЩАННЯ".

Уся рідня зустрічається, водить хоровод.
Свято триває, загальні веселощі.
Славно проводить Зимоньку народ!

1-й скоморох Останній день Масниці - Прощена неділя.

ВОСКРЕСІННЯ світле швидко настає.
Полегшують душу усе в "ПРОЩЕНИЙ ДЕНЬ".
Опудало солом'яне - Зимоньку - спляють,

Нарядивши в кожушок, валянки, ремінь...

Пишні гуляння Ярмарок вінчає.

До пробачення, Масниця, приходи знову!

Через рік Красуню знову зустрінемо.

Знову святкуватимемо, млинцями пригощати!

У останній день Масниці спляють солом'яне опудало - символ зими. Проводжають зиму до наступного року. Усі просять один у одного пробачення, звільняючись від гріхів перед Великим постом. Кланяються в ноги. А у відповідь чують знайоме: "Бог пробачить".

А зараз пропонуємо подивитися ролик про гуляння масниці

Ведуча. Зима, давай запитасемо у дітей, як вони зиму провели.

Зима. Діти, снігу для лижних прогулянок вистачало завжди?

Ведуча. А давайте діти мультик покажемо Зимі мультик про Масницю:

"Бач ти, Масниця"!

Зима: Діти а може, передумаєте ще?

Навіщо вам ця Весна, зі мною дуже весело, сніжно, морозно, свіжо!

1-й скоморох. Ні, Зимонька, пройшла твоя пора.

2-й скоморох. Государиня - Масниця, ми тобою хвалилися, млинці їли, веселилися! Настала твоя година, йди від нас!!!

Ведуча. Ну, що ж, діти, прийшла пора Зиму проводити - Масницю палити! Давайте скажемо їй хором слова, які дуже давно вимовляли слов'яни.

Скоморохи. Масниця - обманщиця, до поста довела - сама утекла!

Масниця, вернися, в новий рік покажися!

Гори, гори ясно, щоб не згасло!!!

Ведуча. Вам спасибі за увагу, за активне старання, за веселоці, жарти, сміх. І нагорода буде для усіх! Запрошуємо на млинці.

Список використаної літератури

1. Ігри і оздоровча робота в школі. - М.: ТЦ Сфера, 2003.
2. Ковалько В. І. Здоров'я - зберігаючі технології в початковій школі.- М.: Вако, 2004.
3. Ненудне дозвілля. Сценарії ігрових програм. М.: ТЦ Сфера, 2002.
4. Орлова А. В. Російська народна творчість і обрядові свята в дитячому саду 1-2 частини: - Володимир, 1995.
5. "Школа. Виховання. Духовність". О. Е.Кучерова, С. І.Гарасова, Білгород, 2006г.
6. "Учбові - виховні заняття в групі продовженого дня", Н.А.Касаткіна, Волгоград.
7. Фізкультурна - оздоровча робота в школі: Посібник для учителя \ С. А. Ба-ранцев, Г. В. Береуцин, Г. І. Довгаль, И.Н. Столяк; Під ред. А.М. Шлемина. - М: просвіта. 1988.